

amfiteater

Amfiteatrov
mednarodni znanstveni simpozij

Premene v sodobni dramatiki po letu 2000

7.-9. oktober 2021
Slovenski gledališki inštitut, Ljubljana

Poziv k oddaji prispevkov

Dramska pisava in gledališče sta skozi zgodovino ujeta v nemogoč odnos, v katerem se zdi, da se nenehno bojujeta za prevlado, obenem pa drug brez drugega ne moreta obstajati. To lahko vidimo že pri Aristotelu v *Poetiki*, kjer je bil veliki filozof prepričan, da lahko »tragedija naredi vtis tudi brez gledališke uprizoritve in gledalcev«. Kljub temu sta bila tragedija in njen vzpon bistveno vezana na gledališče in ritual v čast bogu Dionizu, ki je bil pomemben del atenske polis. Vendar pa nas ne bo zanimalo to razmerje skozi vso zgodovino, pač pa njegove spremembe v zadnjih 20 letih, saj se zdi, da v tem času v Sloveniji in drugod po Evropi opažamo ponovni vzpon dramske pisave.

O renesansi dramske pisave smo govorili že ob t. i. gledališču »u fris«, ki se je razvilo v 90. letih prejšnjega stoletja v Veliki Britaniji in je vplivalo na razvoj dramatike po vsej Evropi. Obenem se je že konec 60. let v razvoju gledališča zgodil t. i. performativni obrat (termin Erike Fischer-Lichte), ki je v nadaljevanju vplival na pojav postdramskega gledališča (Lehmann) oz. nove estetike performativnega (Fischer-Lichte), na področju dramskega pisanja pa je v 80. in 90. letih prinesel ne-več-dramske tekste (Gerda Poschmann) oz. postdramska besedila.

Po letu 2000 se je predvsem v nemški literarni teoriji in teatrologiji začel uveljavljati nov način pisanja za gledališče, ki ga Birgit Haas imenuje »dramatisches Drama« oz. v slovenščini »dramatična drama«. Gre za gledališka besedila, ki ponovno v večji meri gradijo na dialogu in prepoznavnem ter vsaj delno koherentnem dramskem dejanju, obenem pa jih zaznamuje poudarjena politična/družbeno angažirana poanta. Hkrati so se začela uveljavljati nova poimenovanja dramskih pisav onstran postdramskosti kot npr. neodramsko (Anne Monfort) ali postpostdramsko gledališče (Élisabeth Angel-Perez), v katerih avtor ohranja svojo prisotnost skozi lirizacijo in epizacijo. Sodobna dramatika nas tako izpostavlja dekonstrukciji nasprotja med reprezentacijo in prezentacijo, hkrati pa kljub motnjam v fikcijskem besedilnem kozmosu vzporedno vseeno vzpostavlja močan proces redramatizacije, vbrizganja dramskega in dramatičnega v postdramsko tkivo iger.

Vprašanja, ki se nam postavljajo ob načrtovanem znanstvenem simpoziju, torej so:

- Kakšne so formalne in vsebinske značilnosti dramskih del po letu 2000 v Sloveniji in drugod po Evropi?
- Kje so vzroki in vplivi na razvoj dramske pisave po letu 2000?
- Oblike dramskega subjekta v sodobni dramatiki in vprašanje dramskih zvrsti.
- Kakšno je razmerje med dramatiko in gledališko uprizoritvijo v sodobnem gledališču?
- Kateri so poglavitni avtorji sodobne dramatike in kakšne so njihove poetike?
- Kakšna je recepcija sodobne dramatike?
- Ali imata literarna teorija in kritika ustrezna orodja za analizo tovrstnih besedil? Ali je potrebno zaradi spremenjene narave te dramatike in njene prepletenosti z uprizoritvenimi principi v njeno razumevanje vključevati tudi vednost in orodja drugih ved?
- Ali lahko (še vedno) govorimo o krizi dramatike?
- Kakšna je vloga avtorja v dramatiki po letu 2000?
- Kakšne taktike in strategije uporablja sodobna dramatika ob družbenih izzivih?

Vabimo raziskovalce in praktike, da se nam pridružijo s prispevki o predlaganih temah ali jih razširijo s svojimi pogledi na mednarodnem znanstvenem simpoziju, ki bo potekal v Ljubljani med 7. in 9. oktobrom 2021.

Delovna jezika simpozija bosta slovenščina in angleščina.

Povzetek in naslov prispevka (do 250 besed) s kratkim življenjepisom (do 120 besed) v slovenščini ali angleščini nam, prosimo, pošljite najpozneje do 10. maja 2021 na elektronski naslov amfiteater@slogi.si. Na ta naslov se lahko obrnete tudi z morebitnimi dodatnimi vprašanji.

Do 1. junija 2021 vam bomo sporočili, če je vaš prispevek sprejet v program simpozija.

Vsi avtorji bodo povabljeni, da na podlagi prispevkov napišejo članke (v slovenščini ali angleščini), ki bodo objavljeni v prvi številki revije Amfiteater v letu 2022. Vsi članki bodo recenzirani.

Vodja simpozija: Gašper Troha

Pripravljalni odbor: Mihael Čepeljnik, Mojca Jan Zoran, Krištof Jacek Kozak, Blaž Lukan, Maja Murnik, Mateja Pezdirc Bartol, Tomaž Toporišič, Gašper Troha

Kontakt:

Gašper Troha

Slovenski gledališki inštitut (SLOGI)

Mestni trg 17, 1000 Ljubljana, Slovenija

E amfiteater@slogi.si

T 041 369 690

Simpozij organiziramo

Slovenski gledališki inštitut (SLOGI) je nacionalni javni zavod, ustanovljen leta 2014 kot pravni naslednik Slovenskega gledališkega muzeja. Poslanstvo inštituta je razvoj gledališke kulture in promocija gledališke umetnosti, ki se uresničujeta z raziskovanjem, preučevanjem, interpretiranjem, promoviranjem, ohranjanjem, dokumentiranjem in predstavljanjem slovenske gledališke kulture, gledališke dediščine in gledališke umetnosti v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Akademija za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani opravlja izobraževalno, umetniško in raziskovalno delo v polju gledališča, radia, filma in televizije. Od ustanovitve 1945 do leta 1975 je delovala kot samostojni visokošolski zavod z rektorjem, nato pa je postala članica ljubljanske univerze.

Amfiteater je znanstvena revija, ki objavlja izvirne članke s področja scenskih umetnosti v širokem razponu od dramskega gledališča, dramatike, plesa, performansa do hibridnih umetnosti. Avtorji in avtorice lahko analizirajo oblike in vsebine umetnin ter umetnostnih pojavov s področja scenskih umetnosti, njihovo zgodovino, sedanost in prihodnost ter razmerje do drugih umetnostnih področij in širšega (družbenega, kulturnega, političnega ...) konteksta.

Simpozij pripravljamo v sodelovanju z UL AGRFT v okviru raziskovalnega programa Gledališke in medumetnostne raziskave (P6-0376), ki ga sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije iz državnega proračuna.

amfiteater

sl()gi SLOVENSKI
GLEDALIŠKI
INŠTITUT

Univerza v Ljubljani
Akademija za gledališče, radio, film in televizijo